

LINJÄRT BEROENDE och OBEROENDE

Def: Låt u_1, \dots, u_p vara vektorer i \mathbb{R}^n . De sägs vara LINJÄRT OBEROENDE om m.m. vektorekv. $x_1u_1 + \dots + x_p u_p = 0$ endast har trivial lösning.

Vektorer u_1, \dots, u_p är LINJÄRT BEROENDE o.m.m. vektorekv. $x_1u_1 + \dots + x_p u_p = 0$ har också en icke-trivial lösning.

Sats 1.7.7 En mängd som består av två eller fler vektorer $\{v_1, \dots, v_p\}$ är linjärt beroende o.m.m. minst en av vektorerna är en linjärkombination av de övriga.

Ex 1 Är följande tre vektorer linjärt beroende?

$$u = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix}, \quad v = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}, \quad w = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix}$$

Eftersom definitionen, vektorerna u, v, w är beroende om m.m. $xu + yv + zw = 0$ har endast den triviala lösningen ekr.

$$x=0, y=0, z=0.$$

$$x \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix} + y \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} + z \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} 0=0 \\ x=0 \\ y+z=0 \\ y=0 \\ 2x+y+2z=0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x=0 \\ y=0 \\ z=0 \end{cases}$$

Altså har ekr. endast den triviala lösningen $x=0, y=0, z=0$ och därför är vektorerna u, v, w beroende.

LINJÄRA AVBILDNINGAR

En AVBILDNING (funktion eller transformation) T från \mathbb{R}^n till \mathbb{R}^m är en regel som tilldelar en unik vektor $y = T(x) \in \mathbb{R}^m$ till varje element $x \in \mathbb{R}^n$.

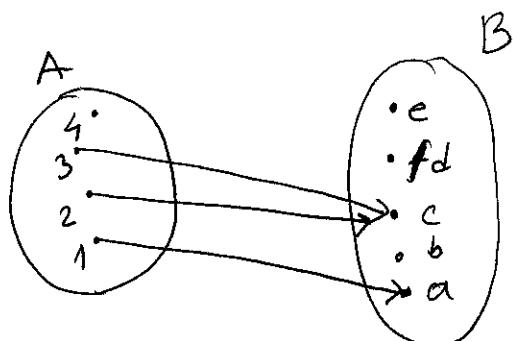
Mängden \mathbb{R}^n kallas DOMÄN (~~start~~ mängd) $\text{dom}(T)$

Mängden \mathbb{R}^m kallas KODOMÄN (mål mängd)

Mängden av alla bilder under T kallas VÄRDEMÄNGD.

Vektor $y = T(x)$ sägs vara BILDEN av x under T .

Ex 2

$$A = \{1, 2, 3, 4\} - \text{DOMÄN}$$

$$B = \{a, b, c, d, e\} - \text{KODOMÄN}$$

$$f: A \rightarrow B$$

$$\text{Definitsionsmängd } D_f = \{1, 2, 3\}$$

$$\text{Värdemängd (RANGE)} \quad V_f = \{a, c\}$$

Def En avbildning T säges vara linjär om:

$$1) T(u+v) = T(u) + T(v), \quad \forall u, v \in \text{dom}(T)$$

$$2) T(cu) = cT(u), \quad \forall c \in \mathbb{R}, \quad \forall u \in \text{dom}(T)$$

$$T(0) = 0$$

$$T(cu + dv) = cT(u) + dT(v)$$

Sats 1.9.10 Låt $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ vara en linjär avbildning. Det existerar en unik matris $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$ så att:

$$T(x) = Ax, \quad \forall x \in \mathbb{R}^n$$

$$\Rightarrow I_n = \begin{bmatrix} 1 & \dots & 0 \\ 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \ddots & \vdots \end{bmatrix}$$

Om e_j är den j :te kolonnen i enhetsmatrisen I_n och $a_j = T(e_j)$ så är $A = [a_1, \dots, a_m]$. Matrisen A kallas för standardmatrisen för avbildningen T .

Def En avbildning $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ säges vara SURJEKTIV om varje $y \in \mathbb{R}^m$ är bilden av minst en vektor $x \in \mathbb{R}^n$

Def En avbildning $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ säges vara INJEKTIV om varje $y \in \mathbb{R}^m$ är bilden av högst en vektor $x \in \mathbb{R}^n$.

Def En avbildning $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ säges vara BIDEKTIV om den är både injektiv och surjektiv.

Sats 1.9.11 Låt $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ vara en linjär avbildning. Då är T injektiv o.m.m. $T(x) = 0$ har endast en trivial lösning.

Mängden $\{x : T(x) = 0\}$ kallas KÄR NAN (NOLLRUMMET) (eng: KERNEL) till T ($\ker(T)$, $\text{Nul}(T)$).

Altså, T är injektiv o.m.m. $\ker(T) = \{0\}$

Sats 1.9.12 Låt $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ vara en linjär avbildning och låt A vara standardmatrisen för T . Då gäller att:

- (1) T är surjektiv o.m.m. kolonnerna i A spänner upp \mathbb{R}^m
- (2) T är injektiv o.m.m. kolonnerna i A är linjärt oberoende